

ცა და მათაც მიხედა თავისი მოწყალეობის თვალთ.

„გველა ამ უმთავრეს შენიშვნას შექმნა, სწორის, უდავლოდ ან აქნება 21 სექტემბერს გამარჯვების ერთ მთავრეს ხარისხიან, მაგრამ მისგან შენიშვნადაც მოგვინახა მიჯნობითი ურთიერთობა. სიტყვად-დემოკრატიული კანდიდატურას, რომელიც ამ ანგარიშზე 19% ამრჩევლები შემოაგრობა თავის ვარსკობა, ამ ვაშთა მთავრად ადგილი უჭირავს კანდიდატურის შექმნა, ვინაიდან აქტიუმიანობის რაოდენობა წინათ მთავრად ადგილი უჭირავს, ახლა კი ადგილი უჭირავს დასწავლს. ეს საკუთარსმართო მოკლეობა, რომლის უფროსადგომთ დატოვება შეუძლებელია. ჩვენ საკმარისი საბოლოო გეგმას ვთავაზობთ, რომ ამრჩევლები განსაზღვრავდნენ საბოლოო შედეგს დასწავლას დასწავლას, ადგილებს წესის ფარგლებში, სიტყვად-დემოკრატიული კანდიდატურის კანდიდატურით მტკიცე მხარს მადგება შეუძლებელია. გვეს გარეშე, სტატუსო ქადაგის მხარეებთან უკმაყოფილებას იხრდებოდა, რაიც შემარტყნე კანდიდატურის სიმართლად გამოიხატა...“

დაკვირვებები

(პეტერბურგის დეპუტატთა საკონტროლო) 30 სექტემბერი. **საპარტიო** თავიანთი. ბაზარში ხმები გავრცელდა, რომ აღერბილის ახლოს დიდი არეულობა მოხდა. იქ მივიდნენ ყარადღის ცხენოსნები და მასხვეანებს შეუერთდნენ.

ოცნაღი. სტატუსო ქადაგის მხარეებთან უკმაყოფილებას იხრდებოდა, რაიც შემარტყნე კანდიდატურის სიმართლად გამოიხატა...“

საზღვარ-ბარით გაზგანტაენი (სანდომინგო). რევოლუციამ იფეთქა. აჯანყებულები ქალაქ დატობანს თავს დაესხნენ, მაგრამ უკუ აქციეს.

იერილი. ვოლფს ფილადელფილიდან დეპუტატ ატუბინებენ, რომ დიდი ბრიტანეთის ელჩმა გააფრთხილა გემთა პატრონები დიდის სიფრთხილით მიუახლოვდნენ ბრიტანეთის ნაპირებს. ცხადია, ასეთი სავანგებო ექვი გამოიწვია საზღვაო აღლუმებმა და სხვ. ცირკულიარში აგრეთვე ნათქვამია, რომ შესაძლებელია დიდ-ბრიტანეთსა და ერთ საზღვაო

რი ხარჯი დაწვევბოდა. ჩვენი წინადადება—დასწავლას ნებაყოფლობითი სწავლის მოწვევა გააზრდეს და რაც დასწავლას მარტოედა რეკანსაცამ და მრავალსინადაურმა კავშირებმა შეესაბამა ამისდა მხედვით, თუ რამდენი მათთან შეკავშირებულა მუშა დღესსწავლას გამა ადგილადან დათხოვეს—ერთათერთი გზა ამჟამათ. ბევრი ფიქრობდა სავალდებულო გადასახადები დავაწესოთ. ეს ორგანიზაციებში ახალ დავას შეიტანდა და ჩვენი მუშაობას გააძვირებდა.

საპარტიო თავიანთი. ბაზარში ხმები გავრცელდა, რომ აღერბილის ახლოს დიდი არეულობა მოხდა. იქ მივიდნენ ყარადღის ცხენოსნები და მასხვეანებს შეუერთდნენ.

ოცნაღი. სტატუსო ქადაგის მხარეებთან უკმაყოფილებას იხრდებოდა, რაიც შემარტყნე კანდიდატურის სიმართლად გამოიხატა...“

საზღვარ-ბარით გაზგანტაენი (სანდომინგო). რევოლუციამ იფეთქა. აჯანყებულები ქალაქ დატობანს თავს დაესხნენ, მაგრამ უკუ აქციეს.

იერილი. ვოლფს ფილადელფილიდან დეპუტატ ატუბინებენ, რომ დიდი ბრიტანეთის ელჩმა გააფრთხილა გემთა პატრონები დიდის სიფრთხილით მიუახლოვდნენ ბრიტანეთის ნაპირებს. ცხადია, ასეთი სავანგებო ექვი გამოიწვია საზღვაო აღლუმებმა და სხვ. ცირკულიარში აგრეთვე ნათქვამია, რომ შესაძლებელია დიდ-ბრიტანეთსა და ერთ საზღვაო

რი ხარჯი დაწვევბოდა. ჩვენი წინადადება—დასწავლას ნებაყოფლობითი სწავლის მოწვევა გააზრდეს და რაც დასწავლას მარტოედა რეკანსაცამ და მრავალსინადაურმა კავშირებმა შეესაბამა ამისდა მხედვით, თუ რამდენი მათთან შეკავშირებულა მუშა დღესსწავლას გამა ადგილადან დათხოვეს—ერთათერთი გზა ამჟამათ. ბევრი ფიქრობდა სავალდებულო გადასახადები დავაწესოთ. ეს ორგანიზაციებში ახალ დავას შეიტანდა და ჩვენი მუშაობას გააძვირებდა.

საპარტიო თავიანთი. ბაზარში ხმები გავრცელდა, რომ აღერბილის ახლოს დიდი არეულობა მოხდა. იქ მივიდნენ ყარადღის ცხენოსნები და მასხვეანებს შეუერთდნენ.

ოცნაღი. სტატუსო ქადაგის მხარეებთან უკმაყოფილებას იხრდებოდა, რაიც შემარტყნე კანდიდატურის სიმართლად გამოიხატა...“

საზღვარ-ბარით გაზგანტაენი (სანდომინგო). რევოლუციამ იფეთქა. აჯანყებულები ქალაქ დატობანს თავს დაესხნენ, მაგრამ უკუ აქციეს.

იერილი. ვოლფს ფილადელფილიდან დეპუტატ ატუბინებენ, რომ დიდი ბრიტანეთის ელჩმა გააფრთხილა გემთა პატრონები დიდის სიფრთხილით მიუახლოვდნენ ბრიტანეთის ნაპირებს. ცხადია, ასეთი სავანგებო ექვი გამოიწვია საზღვაო აღლუმებმა და სხვ. ცირკულიარში აგრეთვე ნათქვამია, რომ შესაძლებელია დიდ-ბრიტანეთსა და ერთ საზღვაო

რი ხარჯი დაწვევბოდა. ჩვენი წინადადება—დასწავლას ნებაყოფლობითი სწავლის მოწვევა გააზრდეს და რაც დასწავლას მარტოედა რეკანსაცამ და მრავალსინადაურმა კავშირებმა შეესაბამა ამისდა მხედვით, თუ რამდენი მათთან შეკავშირებულა მუშა დღესსწავლას გამა ადგილადან დათხოვეს—ერთათერთი გზა ამჟამათ. ბევრი ფიქრობდა სავალდებულო გადასახადები დავაწესოთ. ეს ორგანიზაციებში ახალ დავას შეიტანდა და ჩვენი მუშაობას გააძვირებდა.

საპარტიო თავიანთი. ბაზარში ხმები გავრცელდა, რომ აღერბილის ახლოს დიდი არეულობა მოხდა. იქ მივიდნენ ყარადღის ცხენოსნები და მასხვეანებს შეუერთდნენ.

ოცნაღი. სტატუსო ქადაგის მხარეებთან უკმაყოფილებას იხრდებოდა, რაიც შემარტყნე კანდიდატურის სიმართლად გამოიხატა...“

სხელომწიფოს შორის დამოკიდებულება გამწვავდეს, რასაც გამოიწვევს ის, რომ უკეთეს ნავთსადგურებს მათი გემები მიუახლოვდა ვასხარეკენ.

ბერლინი. ვოლფს დეპუტატ ატუბინებენ ვაშინგტონიდან: ჩინეთში ახლათ დანიშნული შეერთებულ შტატების ელჩი კრედიტ ბიზნესის, რადგან ჩინეთის ვაჭრები მასთან ინტერვიუ გამოკვეყნდა. ქვემოთ ნათქვამია დეპუტატში, რომ დეპარტამენტი შევნიშნავთ სთავის ამ ინტერვიუს გამოკვეყნებას, რადგან მთავრობას უნდოდა კრედიტის შემწვობით დავო რა აზრის იყვენ ბეკში სხვა დანიშნულებები, რომ სახელმწიფოთა უმრავლესობას მხარი დაეჭირა იაპონიის მთავრობასთან მოლაპარაკების დროს. დღეს მთავრობა შიშობს, რომ ამ ინტერვიუს გამოკვეყნებით რომელიმე სახელმწიფოთაგანი ეცდებოდა ჩაშალოს შეერთებული შტატების განზრახვა.

პარიზი. გავსს დეპუტატ ატუბინებენ სერბერიდან: თუ ბრძანება არ გააუქმეს, ფერერის ოთხშაბათ საღამოს დახვრეკენ. ფერერის დამკვეთი დაიჭირეს.

ათინა. დეპუტატ პალატაში მიწისტრპრეზიდენტმა განაცხადა, რომ მთავრობას ასეთი ცუდი დრო ჯერ არ განუცლია. ოცდაათი წლის იარების გამოთვლება ოცდაათ დღეში შეუძლებელია. ამ მომენტში მომავალზე უნდა ვიფიქროს. მე მივმართავ ყველა პარტიებს და კერძო პირებს, მივმართავ თქვენ პარტიოტებს, რომ უზრუნველყოთ რეფორმების განხორციელება. შევერთოდეთ და პარლამენტი ისევ ხალხის სათაყვანებლოთ გავხადოთ და ნამდვილ სამუშაო ორგანოთ გადავაქციოთ.

ბერლინი. ვოლფს დამატებით ატუბინებენ დეპუტატ ფილადელფილიდან, რომ აქაურ ინგლისის ელჩის ცირკულიარში გემების კაპიტანებისადმი—დიდი სიფრთხილი იხმარონ ინგლისის ნაპირებთან მიახლოების დროს, ღრმა შეთხვედრება მოახდინა აქ. ეს ცირკულიარი ამბობს, რომ შეიძლება ამას უცხო სახელმწიფოსთან დამოკიდებულების გამწვავება მოკვეყნოს.

ლონდონი. „ტიმის“ დეპუტატ ატუბინებენ ნიუ იორკიდან, რომ ორი კვირის შემდეგ იქ მსოფლიო კრიზისი, რომ შეუკვეთოს იქ სახელმწიფო გემები და საომარი მასალა, სულ ოთხ მილიონ გირვანკა სტერლინგის. ამისთვის საჭიროებს განსაზღვრებს ის სახელმწიფოებრი, რომლებსაც მოწოდებულია აქვთ ჩინეთის რკინის გზის სეზმი.

ნიუბურგი. პარლამენტი „პარსეველი“ ფრანკურტ-მაინზე აქვდა დილის

რი ხარჯი დაწვევბოდა. ჩვენი წინადადება—დასწავლას ნებაყოფლობითი სწავლის მოწვევა გააზრდეს და რაც დასწავლას მარტოედა რეკანსაცამ და მრავალსინადაურმა კავშირებმა შეესაბამა ამისდა მხედვით, თუ რამდენი მათთან შეკავშირებულა მუშა დღესსწავლას გამა ადგილადან დათხოვეს—ერთათერთი გზა ამჟამათ. ბევრი ფიქრობდა სავალდებულო გადასახადები დავაწესოთ. ეს ორგანიზაციებში ახალ დავას შეიტანდა და ჩვენი მუშაობას გააძვირებდა.

საპარტიო თავიანთი. ბაზარში ხმები გავრცელდა, რომ აღერბილის ახლოს დიდი არეულობა მოხდა. იქ მივიდნენ ყარადღის ცხენოსნები და მასხვეანებს შეუერთდნენ.

ოცნაღი. სტატუსო ქადაგის მხარეებთან უკმაყოფილებას იხრდებოდა, რაიც შემარტყნე კანდიდატურის სიმართლად გამოიხატა...“

საზღვარ-ბარით გაზგანტაენი (სანდომინგო). რევოლუციამ იფეთქა. აჯანყებულები ქალაქ დატობანს თავს დაესხნენ, მაგრამ უკუ აქციეს.

იერილი. ვოლფს ფილადელფილიდან დეპუტატ ატუბინებენ, რომ დიდი ბრიტანეთის ელჩმა გააფრთხილა გემთა პატრონები დიდის სიფრთხილით მიუახლოვდნენ ბრიტანეთის ნაპირებს. ცხადია, ასეთი სავანგებო ექვი გამოიწვია საზღვაო აღლუმებმა და სხვ. ცირკულიარში აგრეთვე ნათქვამია, რომ შესაძლებელია დიდ-ბრიტანეთსა და ერთ საზღვაო

რი ხარჯი დაწვევბოდა. ჩვენი წინადადება—დასწავლას ნებაყოფლობითი სწავლის მოწვევა გააზრდეს და რაც დასწავლას მარტოედა რეკანსაცამ და მრავალსინადაურმა კავშირებმა შეესაბამა ამისდა მხედვით, თუ რამდენი მათთან შეკავშირებულა მუშა დღესსწავლას გამა ადგილადან დათხოვეს—ერთათერთი გზა ამჟამათ. ბევრი ფიქრობდა სავალდებულო გადასახადები დავაწესოთ. ეს ორგანიზაციებში ახალ დავას შეიტანდა და ჩვენი მუშაობას გააძვირებდა.

საპარტიო თავიანთი. ბაზარში ხმები გავრცელდა, რომ აღერბილის ახლოს დიდი არეულობა მოხდა. იქ მივიდნენ ყარადღის ცხენოსნები და მასხვეანებს შეუერთდნენ.

ოცნაღი. სტატუსო ქადაგის მხარეებთან უკმაყოფილებას იხრდებოდა, რაიც შემარტყნე კანდიდატურის სიმართლად გამოიხატა...“

საზღვარ-ბარით გაზგანტაენი (სანდომინგო). რევოლუციამ იფეთქა. აჯანყებულები ქალაქ დატობანს თავს დაესხნენ, მაგრამ უკუ აქციეს.

იერილი. ვოლფს ფილადელფილიდან დეპუტატ ატუბინებენ, რომ დიდი ბრიტანეთის ელჩმა გააფრთხილა გემთა პატრონები დიდის სიფრთხილით მიუახლოვდნენ ბრიტანეთის ნაპირებს. ცხადია, ასეთი სავანგებო ექვი გამოიწვია საზღვაო აღლუმებმა და სხვ. ცირკულიარში აგრეთვე ნათქვამია, რომ შესაძლებელია დიდ-ბრიტანეთსა და ერთ საზღვაო

რი ხარჯი დაწვევბოდა. ჩვენი წინადადება—დასწავლას ნებაყოფლობითი სწავლის მოწვევა გააზრდეს და რაც დასწავლას მარტოედა რეკანსაცამ და მრავალსინადაურმა კავშირებმა შეესაბამა ამისდა მხედვით, თუ რამდენი მათთან შეკავშირებულა მუშა დღესსწავლას გამა ადგილადან დათხოვეს—ერთათერთი გზა ამჟამათ. ბევრი ფიქრობდა სავალდებულო გადასახადები დავაწესოთ. ეს ორგანიზაციებში ახალ დავას შეიტანდა და ჩვენი მუშაობას გააძვირებდა.

საპარტიო თავიანთი. ბაზარში ხმები გავრცელდა, რომ აღერბილის ახლოს დიდი არეულობა მოხდა. იქ მივიდნენ ყარადღის ცხენოსნები და მასხვეანებს შეუერთდნენ.

ოცნაღი. სტატუსო ქადაგის მხარეებთან უკმაყოფილებას იხრდებოდა, რაიც შემარტყნე კანდიდატურის სიმართლად გამოიხატა...“

საზღვარ-ბარით გაზგანტაენი (სანდომინგო). რევოლუციამ იფეთქა. აჯანყებულები ქალაქ დატობანს თავს დაესხნენ, მაგრამ უკუ აქციეს.

იერილი. ვოლფს ფილადელფილიდან დეპუტატ ატუბინებენ, რომ დიდი ბრიტანეთის ელჩმა გააფრთხილა გემთა პატრონები დიდის სიფრთხილით მიუახლოვდნენ ბრიტანეთის ნაპირებს. ცხადია, ასეთი სავანგებო ექვი გამოიწვია საზღვაო აღლუმებმა და სხვ. ცირკულიარში აგრეთვე ნათქვამია, რომ შესაძლებელია დიდ-ბრიტანეთსა და ერთ საზღვაო

რი ხარჯი დაწვევბოდა. ჩვენი წინადადება—დასწავლას ნებაყოფლობითი სწავლის მოწვევა გააზრდეს და რაც დასწავლას მარტოედა რეკანსაცამ და მრავალსინადაურმა კავშირებმა შეესაბამა ამისდა მხედვით, თუ რამდენი მათთან შეკავშირებულა მუშა დღესსწავლას გამა ადგილადან დათხოვეს—ერთათერთი გზა ამჟამათ. ბევრი ფიქრობდა სავალდებულო გადასახადები დავაწესოთ. ეს ორგანიზაციებში ახალ დავას შეიტანდა და ჩვენი მუშაობას გააძვირებდა.

საპარტიო თავიანთი. ბაზარში ხმები გავრცელდა, რომ აღერბილის ახლოს დიდი არეულობა მოხდა. იქ მივიდნენ ყარადღის ცხენოსნები და მასხვეანებს შეუერთდნენ.

ოცნაღი. სტატუსო ქადაგის მხარეებთან უკმაყოფილებას იხრდებოდა, რაიც შემარტყნე კანდიდატურის სიმართლად გამოიხატა...“

საზღვარ-ბარით გაზგანტაენი (სანდომინგო). რევოლუციამ იფეთქა. აჯანყებულები ქალაქ დატობანს თავს დაესხნენ, მაგრამ უკუ აქციეს.

იერილი. ვოლფს ფილადელფილიდან დეპუტატ ატუბინებენ, რომ დიდი ბრიტანეთის ელჩმა გააფრთხილა გემთა პატრონები დიდის სიფრთხილით მიუახლოვდნენ ბრიტანეთის ნაპირებს. ცხადია, ასეთი სავანგებო ექვი გამოიწვია საზღვაო აღლუმებმა და სხვ. ცირკულიარში აგრეთვე ნათქვამია, რომ შესაძლებელია დიდ-ბრიტანეთსა და ერთ საზღვაო

რი ხარჯი დაწვევბოდა. ჩვენი წინადადება—დასწავლას ნებაყოფლობითი სწავლის მოწვევა გააზრდეს და რაც დასწავლას მარტოედა რეკანსაცამ და მრავალსინადაურმა კავშირებმა შეესაბამა ამისდა მხედვით, თუ რამდენი მათთან შეკავშირებულა მუშა დღესსწავლას გამა ადგილადან დათხოვეს—ერთათერთი გზა ამჟამათ. ბევრი ფიქრობდა სავალდებულო გადასახადები დავაწესოთ. ეს ორგანიზაციებში ახალ დავას შეიტანდა და ჩვენი მუშაობას გააძვირებდა.

5 საათზე და 30 წუთზე და ჩამოეშვა საღამოს ხუთ საათსა და ოც წუთს ხალხი აღტაცებით მიეგება.

რომი. ბარონიანოში აქვდა სახელმწიფო პარლამენტი ნაშუადღევს ორ საათსა და ოცდაათ წუთზე და ორ საათზე და 52 წუთზე შევიდობით ჩამოეშვა რომში.

რუსეთი. მასკოე. პროფესორთა საბჭომ სახელმწიფო საბჭომ წევრის ამომრჩეველბათ აირჩია თავ ტრუბეტკოვი, ანუჩინი და ჩაბლიგინი.

პოლოტა. მირგოროდის სამაზრო საერთო კრებამ დაადგინა განხილვამ წელში 33 სახალხო სკოლა, იშუამდგომლოს მიიღოს მთავრობამ თავის უწყებებში საერთო განხილვა და გადასცეს მას განხილვის შენობა 100,000 მანეთით ღირებული.

ელისავეტგრადი. აგრონომიულ დახმარებისთვის საერთო კრებამ გადასდო 75,000 მანეთი.

პეტერბურგი. საიმპერატორო სამეცნიერო აკადემიამ გამოსცა კოლცოვის საბუბილოთ „რუსეთის მწერალთა აკადემიური ბიბლიოთეკა“

კიევი. გაიხსნა საგუბერნიო საერთო კრების კრება პროექტის განსახილველათ. აირჩიეს ორი კომისია მოუსავლობის დროს დახარჯულბულ გულბათ დახმარების და სახმურთ-დასავლეთ მხარეში საერთო რეფორმების შესახებ პროექტების განსახილველათ. დადგინეს იმპერატორ ალექსანდრე მეორის ძეგლისათვის კიევი გადასდონ 5000 მანეთი.

სმოლენსკი. ბელიოში სასამართლომ განიხილა იმ ბრბოს საქმე, რომელიც 1906 წელს სწავდა მემამულეთა კარმიდამო აგროარულ ნიდავზე. თერთმეტს გადაუწყვიტეს კატორღა სხვა და სხვა ვადით, ორს ოთხი წლით ტუსაღდა გამასწორებელ რაზში გაგზავნა და ოთხი გამართლეს.

არხანგელსკი. ნორვეგიის გემი „სვერდსტაგი“ თეთრ ზღვაში დაიღუპა. გადაარჩინეს 16 კაცი გემზე მისამსახურე.

იაროსლავლი. სოფელ ხოტენევეში დაიწვა 47 სახლ-კარი. ზარალი 45,000 მანეთამდეა.

ჩერნიგოვი. სოფ. დამარიანკას გლეხებმა ოთხკლასის სასწავლებელს შესწირეს შენობა და ინსპექტორისთვის ბინა.

ხერსონი. ელისავეტგრადის მარაში გამარტყნეს ეკლესია. მოკლეს ეკლესიის სამი დარაჯი.

შიგრი. საერთო კრებამ დაადგინა იშუამდგომლოთ მთავრობის წინაშე საბელიო ინსტიტუტების საქმის რეორგანიზაციის შესახებ. კრებამ გადასწყვიტა განხილვა რეალური სასწავლებელი.

უმთავრესათ კამათი დახმარების გარეშე ტრიალებს, მარა შეცდომა იქნებოდა გვეფიქრა, ბრძოლა მხოლოდ დახმარებას ეხება. აქ ორი შიშინარება ირკვევა: ერთი ცდილობს მისობის ნელ-ნელა დამარხვას. აქაურენ უთუოთ რევიზიონისტები უნუს და ბლევები მიდიან. ჯერ ისინი ითხოვენ, 1 მაისს მუშაობას ნუ აღვეკეთთ, საღამოს მისიხანე დემონსტრაცია მოგვხდინოთ და ასე „პროლეტარიატი შევიგროოთ“. შემდეგ თუ ეს არ გავიდა, კვირას ვიუქმოთ—ნაკლები მსხვერპლი იქნებაო. მარა ამასთან ერთათ პარტიის გამგეობასა და გენერალური კომისიის შეთანხმებასაც მხარს უჭერენ, ალბათ ფიქრობენ, რაკი საქმე დახმარებამდი ჩამოვიყვანეთ, აქ უთუოთ არვე-დარვევა აუცილებელია და აღვეთ თუ გვიან მისობაც მოისპობაო. მოკლეთ, აქ რევიზიონისტები აშკარათ როლი იბრძვიან, ეს მდგომარებას გააძვირებებსო. ისინი 3. სტრუვეს პოლიტიკას აწარმოებენ, ხანგრძლივი ალყით მოწინააღმდეგე დავეკეთთ. ასე ნელ-ნელა ნიდავს ზომავენ რამდენათ შორს შეიძლება დღეს-დღეობით წასვლაო. ამ მხვერავროლს რევიზიონისტთა უმნიშვნელო წარმომადგენელნი უკუ შეასრულებენ: მეთაურები აქ სახელს ვაიფუტებდენ. ამიტომაც არის რევიზიონისტთა ყველა მეთაური სდუს.

ასე თუ ისე რევიზიონისტები მისწრაფვიან „უმნიშვნელო დემონსტრაცია“ გზიდან ჩამოიშორონ და ასე ლობივრებობან საერთო მოქმედების ნიდავს უქმნან. ამიტომაც გასაკვირვებელია, ბევრი მარქსისტი მიუხედავათ იმისა, რომ მათაც ამ ეამათ გამგეობისა და გენერალური კომისიის შეთანხმება აკმაყოფილებს, პარტიეტაზე ვაცხარებთ იბრძვიან მისობის ღირსეული სადღესასწაულოთ.

მარქსისტთა უფრო რადიკალური ნაწილის აზრს საუკეთესოთა კ. კაუტსკი იცავს. ის ორატორი არაა, მარა მისი სიტყვა ხანგრძლივი ტაშით დააჯილდოვეს. კ. კაუტსკი. დღევანდელი კამათი დახმარების გარეშე ტრიალებს. ეს მნიშვნელოვანი მხარეა, მარა ნუ დავიწყებთ ეს კითხვის ერთი მხარეა. თუ დახმარება საიმობო გაფიცვის ხელს უწყობს, ფართო სამაისო გაფიცვა აღდგინდნ დათხოვნას აწველებს. ამიტომ თუ სამაისო გაფიცვა გვსურს, ის სავსებით უნდა გვსურდეს. მე არ ვამბობ, დახმარება ნუ იქნებაო, ჩემი წინადადება, ვინც მუშაობს 1 მაისს, მთელი დღის ხელფასი დახმარების ფონდს გადასცეს, საუკეთესო საშუალებას ფართო დახმარებისთვის.

მთელ ამ საკითხში პროლეტარიატის ენტუზიაზმს უნდა მივმართოთ, განა შევცილის გაფიცვამ არ დაგვიტკიცა, რომ ასეთი მამართვა უნიადავო არაა? (ხანგრძლივი ტაში). მე რასაკვირველია 1 მაისს მუშაობის სრული აღკვეთა მსურს, მარა სანამ ის შესაძლებელი იქნება, ვინც მუშაობს, 1 დღის სრული ხელფასი გადასდოს ამ დიდი საქმისთვის.

ჩვენ ამ მხრით მტკი თავგანწირვა გვმართებს, რადგან მთელი ინტერნაციონალი ჩვენ შემოგვეტყვიოს, ამა რას იტყვის გერმანიის სოციალდემოკრატიაო, კენჭის ყრის დროს ამას ნუ დავივიწყებთ (ხანგრძლივი და გაცხარებული ტაში).

კაუტსკის სიტყვის შემდეგ კამათი პარტიის გამგეობასა და გენერალური კომისიის შეთანხმება — რეზოლუცია: საერთო ძალადონით 1 მაისს ღირსეულათ დღესასწაულობა და აღდგინდნ დათხოვნითა საერთო ფონდიდან დახმარებამდის დიდი უმრავლესობით მიი-

მარქსისტთა უფრო რადიკალური ნაწილის აზრს საუკეთესოთა კ. კაუტსკი იცავს. ის ორატორი არაა, მარა მისი სიტყვა ხანგრძლივი ტაშით დააჯილდოვეს. კ. კაუტსკი. დღევანდელი კამათი დახმარების გარეშე ტრიალებს. ეს მნიშვნელოვანი მხარეა, მარა ნუ დავიწყებთ ეს კითხვის ერთი მხარეა. თუ დახმარება საიმობო გაფიცვის ხელს უწყობს, ფართო სამაისო გაფიცვა აღდგინდნ დათხოვნას აწველებს. ამიტომ თუ სამაისო გაფიცვა გვსურს, ის სავსებით უნდა გვსურდეს. მე არ ვამბობ, დახმარება ნუ იქნებაო, ჩემი წინადადება, ვინც მუშაობს 1 მაისს, მთელი დღის ხელფასი დახმარების ფონდს გადასცეს, საუკეთესო საშუალებას ფართო დახმარებისთვის.

მთელ ამ საკითხში პროლეტარიატის ენტუზიაზმს უნდა მივმართოთ, განა შევცილის გაფიცვამ არ დაგვიტკიცა, რომ ასეთი მამართვა უნიადავო არაა? (ხანგრძლივი ტაში). მე რასაკვირველია 1 მაისს მუშაობის სრული აღკვეთა მსურს, მარა სანამ ის შესაძლებელი იქნება, ვინც მუშაობს, 1 დღის სრული ხელფასი გადასდოს ამ დიდი საქმისთვის.

ჩვენ ამ მხრით მტკი თავგანწირვა გვმართებს, რადგან მთელი ინტერნაციონალი ჩვენ შემოგვეტყვიოს, ამა რას იტყვის გერმანიის სოციალდემოკრატიაო, კენჭის ყრის დროს ამას ნუ დავივიწყებთ (ხანგრძლივი და გაცხარებული ტაში).

კაუტსკის სიტყვის შემდეგ კამათი პარტიის გამგეობასა და გენერალური კომისიის შეთანხმება — რეზოლუცია: საერთო ძალადონით 1 მაისს ღირსეულათ დღესასწაულობა და აღდგინდნ დათხოვნითა საერთო ფონდიდან დახმარებამდის დიდი უმრავლესობით მიი-

მარქსისტთა უფრო რადიკალური ნაწილის აზრს საუკეთესო

ტატი ორი აერონავტი—ამერიკელი მიკსი და ფრანგი რუსელი. ისინი აქ მოფრინდენ ციურნიხიდან (შვეიცარიაში), სადაც აერონავტების გაჯერება მოხდა და ერთდროულად ჰაერში გაფრინდა 20 ჰაეროსტატი. მიკსი და რუსელი ჰაერში ყოფილან ორ დღესა და ღამეს. გაზზე არსად არ დაშვებულან. მიწაზე დაშვების დროს მიკსის ჰაეროსტატი ხის ტრატებს მოედო. შერეობილი გლეხები და მხარეან აერონავტებს და ჰაეროსტატი ჩამოადგინეს. ამ ადგილას პოლიცია გაჩნდა. მიკსი და რუსელი მიწაზე დაშვებისას, ამერიკის ქვეშევრდომი ვარო და შესაფერი დევიშაკ გაუგზავნა ამერიკის ელჩს პეტერბურგში, ბოლოს პოლიცია იძულებული შეიქნა მიკსი გაენთავისუფლებინა.

მიკსმა ციურნიხიდან მისალოცი დევიშაკში მიიღო, რომლითაც ატყობინებდნენ, რომ უმაღლესი საჩუქარი შენ დაგენიშნაო. მიკსის ჰაეროსტატს ციურნიხიდან ისტროლენკამდე გაუვლია 1,140 კილომეტრი (კილომეტრი— $\frac{1}{10}$ საე. ან 468, 7 საე.) გაუვლია 35 საათში და 6 წუთში.

დარაჯებთან შეტაკება. კიევის მახრამი გლეხებს შეტაკება მოუვიდათ დარაჯებთან, რომელიც საბატონო მამულს იკავდნენ. დარაჯებმა ტუთი დასქრეს სამი გლეხი—სუბუტუქათ დაიქრა ორი დარაჯი.

თავმჯდომარის ცემა. ოდესაში რამდენიმე დღის წინათ წინასწარი საარჩევნო კრება მოხდა, კრების დასრულების შემდეგ ვიღაც უცნობი თავმჯდომარე ბალსს მიმართა ანუ ცემაში სილა გააწინა. დამნაშავემ გაქცივით თავს უშველა.

ტელეგრაფის სააგენტოს ჩეფორმა. ვარეშე საქმეთა სამინისტროს წრიდან იტუობინებინან, რომ უკვე დასრულდა კანონპროექტის შემუშავება „ბეტერ-ბურგის ტელეგრაფის სააგენტოს“ გადაკეთების შესახებ. ტელეგრაფის სააგენტო დაუკავშირებენ „ცნობების“ შექმნას ბიუროს“ (СБД, бюро) და ორივეს მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარეს დაუქვემდებარებენ.

კოოპერატიული მოძრაობის განვითარება. კოოპერატივების ხელშეწყობისათვის უკანასკნელი სივრდის შემდეგ კოოპერატიული მოძრაობა მოსკოვის გუბერნიის შუამდგომლობით განვითარებულია. ამ დღეებში რამდენიმე ახალი კოოპერატივები დაარსებულია.

დამნა რუსებსზე. როდესაც ბალტიის რკინის გზაზე სახალხო მატარებელი მიდიოდა, მემანქანემ რუსებსზე ორი ადამიანის სხეული შენიშნა, მატარებელი

გაჩერეს და მგზავრებს შემდეგი სურათი წარმოუდგათ თვალწინ: რუსებსზე იყო ორი ახალგაზდა მუშის გვამი. მუშების მარჯვენა ხელებით იყვნენ ერთმანეთზე გადაბმული. პირისახე ცხვირსახოცით ქონდათ დაფარული. უცნობნი უგრძობლათ იდგნენ. ისინი აიყვანეს მგზავრებმა და მახლობელ სადგურზე მიიყვანეს იმავე მატარებლით. ერთ მუშას ჯიბეში პატარა წერილი უნახეს, რომელშიაც შემდეგი ეწერა: „უმუშევრათ დარჩენილი პავლე ტაშვიცი და ოსიპ ბოვადანოვი—გვლეხები ცხოვრების მძიმე პირობებისა და უმუშევრობის მიზეზით“. მუშები გონს მოიყვანეს.

სახლმშენ-ბარამა.

შეკითხვა საფრანგეთის პარლამენტში. სოციალისტთა პარტიამ დეპუტატებს მიანდო შეკითხვა შეიტანონ პარლამენტში ისპანის მთავრობის მიერ დახორცილნი რევოლუციონერთა შესახებ. ამ კითხვის შესახებ ვრცელ სიტყვას წარმოასტუმრეს დეპუტატი ჟორჯისი.

საუბარი ფერერთან. „მატენის“ თანამშრომელს ფერერი უნახავს ბარტელონის ციხეში და მასთან უსაუბროია. ფერერს განეთის თანამშრომლისათვის უთქვამს: გამოძიებელმა ჩვენება ჩამოართვა ყველა მით, ვინც ბოლშევიკის აჯანყებაში მონაწილეობა მიიღეს და ყველასაგან ერთგვარი პასუხი მიიღო, ფერერთან არავითარი კავშირი არ გვექონიაო.

ასე რომ, პოლიციის მიერ შეთხზული ბრალდებების ვარდა, ფერერის წინააღმდეგ არავითარი ბრალდება არ აქვს მთავრობას.

ბიუჯეტის ვარაუდები. ამას წინათ პრემიერ-მინისტრი ასკვიტი მეფემ თავის სასახლეში მიიწვია. ასკვიტმა იმ დროს მიიღო მეფისაგან მიწვევის ბარათი, როდესაც საბიუჯეტო კითხვის შესახებ გაცხარებული კამათი იყო. ასკვიტმა კრება დასტოვა და მეფესთან წავიდა. ეს ისეთი მოულოდნელი ამბავი იყო ინგლისის პარლამენტის ისტორიაში, რომლის მსგავსაც ჯერ ადგილი არ ქონია. ვახუთები აღნიშნავენ ამ ფაქტს და დასძენენ, რომ ეს პირველი შემთხვევაა, როდესაც მინისტრი ასეთ სერიოზულ კრებას თავს ანებებს იმიტომ, რომ ის მიუხედავად მიწვევისა, ბევრი იმ აზრის არის, რომ ამ შემთხვევას კავშირი აქვს ბიუჯეტის გამო ზედა და ქვედა პალატებს შორის ატეხილ განხეთქილებასთან. „დეილ. ტელ.“ სიტყვით, ლორდებს პეტეცია მისვლიათ, რომლითაც მათ სთხოვენ, ასკვიტის — ლორდ ჯორჯის ბიუჯეტი უარყავითო. პეტეციაზე ხე-

ლი აქვს მოწერილი 3,500 კაცს. ხელის მოწერილები ყველა მხვილი მრეწველები, ბანკირები ან სავაჭრო დაწესებულებათა პატრონებია. ხელის მოწერათა შეკრებაში ყველაზე მეტ მონაწილეობას იღებს როტშილდის საბანკო სახლი.

მატენის წერილები. გახეთ „მატენის“ კარგესმანდები იტუობინება, რომ შუალაგაი ს კერძობის სხვადასხვა კუთხიდან ბევრი ღანსღვის და შუქრას წერილები მისვლილია წერილები გამწვევულია შუალაგაიდან შაღიტიკურ შიწინადმდეკეთადას სსტრეკი მოხურაბით. ყველაზე მეტი წერილები სფრანკეთიდან და ინგლისიდან მისდეს. ჟორჟ მეტენი-გაიდას. ზოგჯერ წერილს გარდანსწერა: „შუალაგაიდას, ფეციის კანდას“, ან „გარეშად ცხოველს შუალაგაიდას“, ან კიდევ „აბდულ ჰამიდას, წითელი სულთანის—ღირსიველ შექვედრეს“. ერთი ინგლისელი შუალაგაიდას სწერს: მე და ჩემი შვიკობრემა მალე ვიქნებით მაროკოში და სსტრეკი გაქამებთა.

ყველა ასეთი წერილები შუალაგაიდას მსოფლიო დამილს ვერის. სულთანს დაუსრულებდათ ხათხათებს, რადესაც მას ამ წერილებს უთარვებან. მას თარვებ კი მისწინს თავისი სისსტრეკით და უოგელი წერილის წაკითხვის შემდეგ ასად განგაგულებას ახედებს ვინმე ტუსადის კიდევ უფრო სსტრეკი სსწავლებით დასჯის შესახებ.

ფ რ ნ ი.

მდინარე დადი, აზვირთებულა მოქუქს, მოსმუხის, ქაფოდაგუდა, ტაღლენას ესერის კიდე-ნაპირებს განსაგურებას, ჩანსაქმას უნარებს. მის გაღმა კი სჩანს ღამისა მხარე: აქ არც ტახჯაა, არც სიმწუხარე, ფრთა გუშადა ბეღნიერებას, ყველა გრძობას შეუბას და მწუხარებას; მგოსანი უც თა აუღრებას ჩანსა ვერ ასმქის გავი უტობილე! ჰანგსა!..

მადათ, ჩავრუხხო, შედგათ მისკეს თაკამდეებით გასწიეთ ჩვენს; ხუ შეგავსებებს დადი მდინარე მარად მთფთავთა, მარად მდეგაგურე. ფინილ გამჩინდა აკურ, ხომ ხედავთ? მამ ში შეგურვას რატომ ვერ ბედავთ? ის აუღრ ღრმა არის, ბურ მსხვერპლს იწინავს, მაგამ ვინც მახანს თავსა არ სწინავს, ვერ კვირსება, რაც ეატრება; მახათ მობადა მახათ მოგვლებას!

ვ. რუხაძე.

ახალი ამბები

ქ. ტრანსფორმაციის მოკვდის საქმეს კავკასიის სამხედრო საოლქო სასამართლო, როგორც „ბატ. იხვეს.“ იუწყება, გაარჩევს 2 ოქტომბერს ქ. ბათუმში.

შოღლიყაფის შეიარაღება. ამას წინათ ადგილობრივმა ადმინისტრაციამ წინადადება მისცა ქალაქის საბჭოს გადასდოს პოლიციელების ხელ-ახლა შესაიადლებათ 19,000 მან. ეს საკითხი გამგეობამ ერთხელ უკვე განიხილა, მარა სხდომამ ვერ გადაწყვიტა, თუ რა ნაირი იარაღით შეიარაღდონ პოლიციელები. საბჭომ მისი გადაწყვეტა მიიწოდო განსაკუთრებულ კომისიას, გამგეობასთან ერთით. 29 სექტ. მოხდა გამგეობის და ხსენებულ კომისიის სხდომა, რომელსაც დაესწრო თფილისის პოლიცემისტარი. ხანგრძლივი კამათის შემდეგ მიღებულ იქნა „ნაგანის“ სისტემის იარაღით და ხმლით შეიარაღება. ამასთანავე სხდომამ შესძლო ხარჯის შემცირება 12.000 მანეთამდე. რაც შეეხება იმ იარაღს, რომელიც უკვე არის პოლიციელების ხელში, სხდომამ დაადგინა იშუამდგომლოს საბჭოს წინაშე, რომ ხსენებულ იარაღის შესამოწმებლათ საბჭომ აირჩიოს კომისია.

რეკიხა. იმ ბოროტ-მოქმედებათა გამო, რომელიც აღმოჩინეს სამხედრო საკრებულოებში ახალი სასაღდდოების მიღების დროს, ადგილობრივმა საგუბერნიო მთავრობამ მოწერილობა მიიღო შინაგან საქმეთა სამინისტროსაგან—საჩქარო მოხდინონ რევიზია სამხედრო საკრებულოების საქმეების უკანასკნელი 4 წლის განმავლობაში. ასეთივე მოწერილობა გაუგზავნა სამხედრო სამინისტრომ სამხრო სამხედრო უწყებათა უფროსებს. („რ. უ.“).

სსწავლის განთავსუფება. კავკასიის ნამესტრიკოსი მოადგილის განკარგულებით სამშენობლო და მარტუბების უფლებამოსი ადმინისტრაციული წესით არხანგელის გუბერნიის გადასახლებულ ზუგდიდის მაზრის მცხოვრებ შემდეგ პირთ: არჩილ კედიას, ალმასხან კუტელიას, არს. ნაკობის და ვლ. კალარიას.

ქართული წარმოდგენა. დღეს ქართულ თეატრში წარმოდგენილი იქნება ა. სუვერინის „მედი“. პიესა ბერძენთა ცხოვრებიდან, თარგმ. დ. მესხისა. „მედიას“ როლს შეასრულებს ქანი ა. ჩირაგძე, ხოლო „იზონისას“—შ. შარაშიძე.

სადაზოფის ოქტანს შეკრება. ფინანსთა სამინისტროს ამქამათ მოლაპარაკება აქვს კავკასიის ნამესტრიკოსთან ბათუმის და ბაქოს სადამოქრო ოლქების ერთ ოლქათ შეერთების შესახებ (გ. ი. ა.).

შემოდებას ებრძვიოთ. პირიქით, სოციალდემოკრატია ერთათ-ერთი პარტიაა, რომელიც მუშათა ფართო დაზღვევას მოითხოვს, რომ არსებული დაზღვევა ჩვენი საქმეა, ეს თავის დროზე მისამაქმა უკვე გამოაცხადა.

როცა ჩვენ დაზღვევის გაფართოება-გაუმჯობესებას მოვითხოვთ პარლამენტში, მტრები ამბობენ, ფული არ გვაქვსო. მუშათა და სახელმწიფოს დაბალ მოსამსახურეთათვის (ჩინოვნიკათვის) არას დროს არ აქვთ ფული, რომელიც ასე ბევრი ჩნდება, რაც საქმე მილიტარისმას, მარინიზმსა და იმპერიალისტურ პოლიტიკას ეხება (გაცხარებული ტაში).

ჩვენ ყველამ ვიცით, რომ განმთავრისუფლებელი ბრძოლის წარმოება მხოლოდ კულტურულთა ამოღებულ მუშათა საქმეა (სავსებით მართალია). ერთი საუკეთესო საშუალება მუშათა ასამღდებლათ კი საყოველთაო სახელმწიფო დაზღვევის შემოღებაა. თუ როგორი თვალით უყურებენ მუშათა დაზღვევას გაბატონებული კლასები ამას ნათლათ ამტკიცებს ის მოკლენია, რომ უმუშევრობისგან დაზღვევაზე ჯერ არავინ იმტერვს თავს (სავსებით მართალია).

მთავრობა დაზღვევის გაფართოებაზე, რასაკვირველია, არ ფიქრობს. ახლა მან მხოლოდ დაზღვევის სხვადასხვა კანონთა გაერთიანება განიზრახა, მარა ეს მხოლოდ გარეგნულთა: სხვადასხვა წესდებები ერთ წიგნში მოათავსეს (სიცილი). რასაკვირველია, ყველაფერი ძველებურათ რჩება სხვადასხვა მოხელეთა ხელში.

ჩვენი უმთავრესი მოთხოვნილებაა დაზღვევის ყველა ორგანოს სრული თვითმართველობა მიეცეს, რომელიც აქტიურ და პასიურ საარჩევნო უფლებებზე განუტრეფლათ სქესისა უნდა აწინდეს. რაც შეეხება კერძოთ ავთაქოფთა

დაზღვევას, კანონპროექტი მხოლოდ ერთი მხრივ წარმოადგენს წინსვლას: ის ეხება სოფლის მეურნეობის მუშებსაც, ხელზე მოსამსახურეთ, შინაურ მრეწველთა არტისტებს, მასწავლებელთა და აღმზრდელთ. ყველა დანარჩენ მუშლში კი კანონპროექტი განსაკუთრებულთა კანონია არა მარტო სოციალდემოკრატისისა, არამედ მთელი მუშათა კლასის წინააღმდეგაც.

კანონპროექტი მუშათა და კაპიტალისტთა გადასახადს თანასწორათ საზღვრავს: ნახევარს მუშები და ნახევარსაც კაპიტალისტები იხდიან დაზღვევის ფონდში. თან თავმჯდომარეობა ხელშეღვენილ ორგანოში „უპარტიოებს“ ენიჭება, ე. ი. ისეთებს, რომლებიც ორივე მხარე შეერთდება. თუ ეს არ მოწყვა, თავმჯდომარეს „უპარტიო“ მოხელე ნიშნავს (სიცილი).

წერილობანი მუხლები განხილვით ის ნათლათ ასახულებს, რომ მთავრობის მიზანი კაპიტალისტთა და აჯარაგების სურვილის ასრულებია. ამიტომაც ეს კანონპროექტი ვერას დროს ვერ მიიღებს ჩვენი ფრაქციის ხმისა.

თვით „ქრისტიანთა“ მუშებიც ამხედრდენ. ჩვენ თვლი უნდა ავუხილოთ მთელ მუშათა ქვეყნას მთავრობას მიერ უკვე მოპოვებული უფლებისაყრის წინააღმდეგ (ხანგრძლივი ტაში და ბრავო).

რეფერატ ვერ დაამთავრეს, სხდომა 6 $\frac{1}{2}$ საათზე დაიხურა.

პარტიტაგის მესუთე დღე. პარასკევი 17 სექტემბერი.

სხდომა გაიხსნა 9 საათზე. თავმჯდომარეობს ლიპინსკი. მუშათა უბედურებათაგან დაზღვევაზე ლაპარაკობს **რობერტ შმიდტი**: ჩვენი ცდა მულამ იქითენ იყო მიპყრობილი, რომ დაზღვევა ყველა ხელ-

ფასიან და ჯამაგირიან მოქალაქეებზე გავრცელებულიყო. საუბედუროთ, ახალი კანონპროექტი ამ მხრივ არაფერს ვცამდევის. უპირველასათ ბევრი წვრილი ხელოსანი სახელმწიფო დაზღვევას მოკლებულია.

დანარჩენ ჩვენ მოთხოვნილებათა შორის ყველაზე უფრო მნიშვნელოვანი ისაა, რომ თვით ცნებას—დასახიჩრებას ფართო მნიშვნელობა მიეცეს.

მთავრობა ყოველი მძღლონით დაზღვევის შეკვეცას ცდილობს, მაგ. მან დაპაალი ციება მეზღვაურთათვის ან ქიმიური მოწამლვა ფაბრიკებში უბედურებათა შემთხვევათ როდი ჩასთვალა. ამიტომ აუცილებელია გერმანიის კანონმდებლობის ინგლისის ღონეზე მაინც დაყენებოდა უბედურებათ ისეთი ავთ-მყოფობის ჩარიცხვაც, რომელიც ამა თუ იმ ხელობასთან მქიდროთ შეკავშირებულია, როგორც ტყვით მოწამლვა ასოთ-ამწყობათ ან წუმწუმით მესპიქეთა და სხვა.

გარდა ამისა ჩვენ მოვითხოვთ, რომ უბედურებთა გამოწვეული ზარალი სავსებით და არა მხოლოდ ორი მესამედით ანაზღაურებულ იქნას, როგორც ეს დღესაა, და თან ქვრივთა რენტა მეზუთედის მაგიერ მესაპენს უღრიდეს.

კანონპროექტი ბევრ მოპოვებულ უფლებებს გვართმევს (სავსებით მართალია). ყველაზე უფრო უდიერთა კანონპროექტი სოფლისა და უცხოელი მუშათ ეპყრობა. მარა თავისი ნამდილი სახე რეაქციონურმა მთავრობამ უფრო ერთში გამოიჩინა: ის უბედურებათა დამოწმებას და მის განსაზღვრას ბევრ შემთხვევაში ამხანავთა კავშირებს ართმევს, რომელიც აქამდის ამ საქმეში მონაწილეობას იღებდენ და სავსებით თავის მზნელთ ანდობს.

კანონპროექტი მუშებს უქრძალავს

მთავრობას ექიმს გარდა ერთ გარეშე ექიმზე მეტს შეეკითხონ. ეს, რასაკვირველია, კაპიტალისტთა და მთავრობის ინტერესია.

საზოგადოათ უნდა ვთქვათ: კანონპროექტში ძალიან ცოტა ადგილია, რომელიც წინსვლას მოსწავებდეს და უთვალავი, რომელიც უკან მიგვერევება. დაზღვევის ასეთი გაუმჯობესების წინააღმდეგ ჩვენ გადაქრით პროტესტს ვაცხადებთ. ჩვენ მოვითხოვთ მუშათა და დასახიჩრებულთა საქმე წინ და არა უკან მიდიდეს (ხანგრძლივი ტაში).

გ. ინვალიდებისა და ობლებების დაზღვევის შესახებ.

პარტიის გამგეობის წევრი ქალი ციცი.

ჯერ კიდევ 1868 წელს ვალტეიში ინვალიდთა დაზღვევას ითხოვდა, 1878 წ. კი ბებელმა მუშათა სახელმწიფო დაზღვევა მოითხოვა.

ამით ნათლათ გამოაშკარავდა მოწინააღმდეგეთა ცილის წამება—სოციალდემოკრატის მშრომელი ხალხის გაღატაკება სურსო.

ჩვენი წინადადებანი ჯერ უტოპიით გამოაცხადეს, შემდეგ კი ჩვენგან თვით ბურჟუაზიულმა პარტიებმა ისესხეს.

ინვალიდთა დაზღვევა დანამდვილებით მუშათა მხოლოდ დაცინვაა. იმ შემთხვევაში, თუ 2,500 კვირის განმავლობაში დაზღვევის ფონდში გადასახალი შეგირტანი, 450 მარკა გრვება წლიურათ. ეს რენტა კი არა, სამათხოვრო პენსიებია *) (სავსებით მართალია).

ინვალიდთა დაზღვევასთან ქვრივთა და ობლოთა დაზღვევაც მქიდროთ შეკავშირებულია. საწარმოვო პროცესში თ-

*) პენსიები დახლოვებით ნახევარ კაპეის უდრის.

საავთმყოფოებო სოფლათ. სიქიმიო სამმართვლომ თხოვნით მიმართა თფილისის გუბერნატორს მიიღოს ენერგიული ზომები, რათა საჩქაროთ იქნას გახსნილი თფილისის „გუბერნატორის“ საფუძვლის საავთმყოფოებო საფარული პუნქტებოთ, თანაშობი 1909—1911 წ. წ. უმაღლესათ დამტკიცებულ საერობო ხარჯთ-ალრიცხვაში ამ საქმისთვის შეტანილ თანხისა.

გ. კომისიის გაუქმება. კავკასიის უმაღლეს მთავრობის მიერ დანიშნული განსაკუთრებული კომისია, რომელსაც მინდობილი ქონდა უსახელო საზოგადოებისა და ქალაქის თვითმართველობას შორის დამოკიდებულებათა და სადოო საკითხების მოწესრიგება გაუქმებულ იქნა.

ქართულმა დრამატულმა საზოგადოებამ თავის უკანასკნელ კრებაზე დაადგინა დაჯარიმოს ის მორიგი რეისორი, რომელიც ყურადღებას არ მიიქცევს წარმოდგენის მსვლელობას და მით დაავიანებენ ფარდის ახდას.

ქ. შ. წ. კ. გამგრეფებელ საზოგადოებას ბათუმის განყოფილებას გამგეობის თავმჯდომარეთ 28 სექტ. მოხდარ საერთო კრებამ აირჩია ბ. ტურული, ხოლო გამგეობის წევრებოთ: ს. მიდიანი, საბაგვი, ბერძენიშვილი, შატლოვი, მეფისოვი და გოგიტიძე.

მინზოვის 9 სტიპენდია, რომელიც ამ ცოტა ხნის უკან მიუმატეს მის სახელზე უკვე არსებულ 15 სტიპენდიას, დენიშნა სსწავლო სასწავლებელ კურს დამთავრებულ შემდეგ პირთ: დავით ნატრაძეს, მ. მამედოვს, მ. მირიანოვს, რ. აგამალოვს, გ. ლომინანსს, ო. მეზურტუნიანს, ან. პირადოვს, არს. სარქისიანს და ე. ტერმარტიროსიანს.

სიუზდის მოხსენება. შაბათს, 3 ოქტომბერს თვითმართველობის შერობაში მოხდებო ქალაქის ბუზგალტერების კრება, რომელზედაც წაითხულ იქნება მოხსენება მ. ჯანავოვისა სრულიად რუსეთის ბუზგალტერთა სიუზდის შესახებ. კრებას აგრეფე დაესწრებიან სხვა დაწესებულებებში მომუშავე ბუზგალტერებიც.

ნაფაგარი. ახალ-ქალაქის მაზრის სოფ. ზაქში, ბუღაშენში და იხტილაში, ამ დღეებში მოსულ ნიაღვარს დიდი ზარალი მიუყენებია სოფლებებისათვის. წყალს წაუღია დასაფქველათ დამზადებული პური და პირუტყვები. ზარალის გამორკვევას შეუდგენ.

სესხი. ხმოსანმა თავ ვლ. მიქელაძემ აცნობა ქალაქის გამგეობას, რომ „შუამდგომლობა მე-4 საობლივაციო მ-

ვისი როლით მუშებმა უთუოთ მოიპოვეს უფლება მათი ქვრივებისა და ობლების დაზღვევაზე (მართალია).

მარა ქვრივთა ცხრა მეთუდი ყოველივე დახმარებას მოკლებულია, დანარჩენ მეთუდს ქმრის საშუაო ხელფასის მეზუთედ ეძლევა. ახლა ორიოდე სიტუაცია ობლებზე. მათი რენტა კარგ შემთხვევაში 1 კლასისთვის 170—187 უდრის 8 ბავშვისთვის, მეზუთე კლასში კი 194—260 (ყური დაუგდეთ). ეს დახმარება კი არა სამათხოვრო მოწყალეობა (ხანგრძლივი ტაში). მეზუთე კლასში კი თითო ბავშვს ყოველ დღე 7 ჰფენგიც არ უწევს (ყური დაუგდეთ!) თვით ღარიბთა დახმარებაც ასეთი მათხოვართა პენსიებოთ არ კმაყოფილება.

ჩვენი უმთავრესი მოთხოვნილებაა მთელი დაზღვევის სახელმწიფოს ხარჯზე მოწყობა და ამ მიზნით შემოსავლებზე პროგრესული გადასახადის შემოღება. იმ შემთხვევაშიც კი, რომ მთელი მუშათა კლასი შემოსავლებზე გადასახადისაგან სრულიად განთავისუფლდეს, ამ შემთხვევაშიც კი დაზღვევას დარბთა დახმარების ხასიათი მაინც არ ექნებოდა. ჩანავნიკთა პენსიაზე ამას ხომ არავინ იტყვის (სიცილი)

შემდეგ ჩვენ მოვითხოვთ, რომ დაზღვეულ იქნას ყველა ხელფასიანი და ჯამაგირიანი მოქალაქე. ჩვენ წინააღმდეგ ვართ სახელმწიფოს მოხელეთა განსაკუთრებული დაზღვევის—თვით თუ ხელით მომუშავე პროლეტარები ერთ ლაშქარს შეადგენენ.

არა მოწყალეობას, არამედ დაზღვევას მათსავე შემათ კლასს (გაცხარებული ტაში).

დროებით საზღვარ-გარეთელთა. (შემდეგი იქნება)

მილიონი მან. სესხის მოხდენის შეხებზე გადაეცა ნდობის კანცელიარის, საიდნაო ცენტრის და სხვა მინისტრთა საბჭოში და ოქტომბრის რიცხვებში მისი ბედი უთუოთ სამოლოგოთ გადაწყვიტა.

შეპყრობა. 29 სექტემბერს ზღაპრულად დახატა სავაჭრო-საბრუნავო-სტრატეგიული წესით გაგზავნილი ზაქარია ხანდუკი, რომელსაც აღმასწავლებლის მან. მისთვის გაიკეთა ბუკარესტის მან. მისთვის გაიკეთა ბუკარესტის მან. მისთვის გაიკეთა ბუკარესტის მან.

სხვადასხვა ამბები. 29 სექტ. კახეთის ქუჩის მცხოვრებელმა კაბ. ბუკარესტის კანცელარიაში, რომ თვითმისი მოქალაქე, სარქის აღმასწავლებლის მან. მისთვის გაიკეთა ბუკარესტის მან. მისთვის გაიკეთა ბუკარესტის მან.

ოზურგეთი. როგორც სარწმუნო წყაროდან გავიგეთ, ბათუმის ოქციის სახელმწიფო ბუნებრივი ვერ უნდასა სავაჭრო ნება დაკრთო ოზურგეთის სასაზღვრო სასაფლაო კომისიისათვის, რათა მათ 27 სექტემბერს ბათუმში გაემართათ სერინობა ლატვიის-აფგანთ ოზურგეთის მომავალ რეალურ სასწავლებლის ფონდის გასაძლიერებლად.

— 21 სექტემბერს ოზურგეთში ჩამოვიდა ქუთაისის საფლავი სასაზღვრო სესია და შეუდგა სხვადასხვა სისხლის სამართლის საქმეების განხილვას. როგორც დანაშაულებითი გავიგეთ. შეუდგა საქმე ამ სესიაში არ შედის.

— 24 სექტემბერს, დახატა მისი და სტრუსადომი გაგზავნის ქალაქის თვითმართებლის მისთვის სემსანი სემსანი. დახატა მისი მისთვის სემსანი სემსანი.

— თანახმა საჭირო დადგენილები, ქალაქის ამოუტარებელი (ქსენონი) მოქმედებს დიპლომატიის მდგომარეობა თვითმართებლის მისთვის სემსანი სემსანი. დახატა მისი მისთვის სემსანი სემსანი.

— ამას წინააღმდეგ შემადგენლობა ქალაქის თვითმართებლის მისთვის სემსანი სემსანი. დახატა მისი მისთვის სემსანი სემსანი.

შეგდამის გაწერება. „მოზაიკის“ მე-28 ნომერში, პირველ გვერდზე, აღიწერა ბრუნავი სურათი. ამ შეხედულებით, გამოტოვებული სიტყვები: გვარი, ზემოთ ნათქვამი ნაკონსტანტინოპოლისში, უნდა იყოს: ამგვარი, ზემოთ ნათქვამი, ნაკონსტანტინოპოლისში შეხედულებით და სხვა...

— ს. წინანდალიდან კორესპონდენტ-საში შემდეგი შეტევა შეგვეპარა. ნათქვამი: „უაჩიო მესხიევის და ჩამოვიდა და უაჩიო მესხიევის სიკვდილი ერთი იქნა“ უნდა იყოს: „უაჩიო მესხიევის შეკვლის სიკვდილი“.

— წერილში („მოზაიკის“ № 27, ლაღობის და ამხ. ქარხანა), აქ ნათქვამი, რომ მღუპი სერგო სეანიძის ბოთლი ხელში გაუტყდა და თვალი დაუშავდა უნდა იყოს: იქვე ახლოს, სადაც ის მუშაობდა, ბოთლი გასკდა და თვალში მოხვდა.

ტრამვაისის საშიშროება

თვითმისი ტრამვაისის დირექტორის განცხადებით მის მიერ მოძრაობის საქმეების მოწესრიგების შესახებ მიღებულ ზომების შემდეგ ტრამვაისის შემოსავლამ აღემატა 400—500 მანეთით იმას, — გვარამია „თვ. ფურც.“ (მხ. 215 № 2) სხვა ამბებში). როგორც ნუ თუ დირექტორი აღიბუკების მიერ აწვეულ-დაწვეული საქმეები ახლამ დირექტორმა ასე მღუპი მოწესრიგა, ნორმალურ კალანტოში ჩაყენა და „ტრამვაისის შემოსავლამ აღემატა 400—500 მანეთით იმას“.

გინაიდან მოძრაობის მოსამსახურეებს და დირექტორს შორის დამოკიდებულება გამოწვევითაა და მათი შეთანხმება მთავრების მიერ დანაშაულ კომისიის გადაცემა, ვფიქრობთ, რომ მოძრაობის საქმეები ვერ არ უფიქრად მოწესრიგდება. ან ვის, სხვა უნახავს, რომ თვითმისი განმარტებაში (სხვა დირექტორი ავგისტის მიერ ნახევარში შეუდგა თანამდებობის აღსრულებას) მოწესრიგებული იყოს ისეთი დაწესებულების საქმეები, როგორცაა ხეინი ტრამვაისი? ან-და საიდან მოეპოვა ტრამვაისის შემოსავლამ, როგორც დირექტორის ფაქტები არ მოუმატებია, მისთვისაა თვის არ კუდიდება, ხელფასი არ შეუძირება, საშუალო დღე არ გაუდიდება (პირაქით, თანახმა „რასმისანიის“ 1 სექტემბრიდან ნახევარი საათით შეუმცირებია) და ტრამვაისის შემოსავლის უმთავრესი წყაროებიც ხომ ესენია? ასევე მოაქცა უსახელო საზოგადოება 1907 წ. 24 ნომერს.

როგორც ვახუშტის აცხადებს: „საბურთალოს 1906—1907 წელს განმარტებაში შემოსულა 2,163, 938 ფრანკი, ხოლო 1907 წლის 1 იანვრიდან 31 აგვისტომდე 367, 707 ფრანკი. საბურთალო წლის ამ ორი თვის განმავლობაში, გასული წლის თვეებთან შედარებით, მის მოუმატნა თვითმართ 58,000 ფრანკი. ამრიგად, უფლები გაუჭეს ვფიქრობთ, რომ საზოგადოებას წლეურ იწინადა შემოსავალი დარჩება არა ნაკლებ 600,000 ფრანკისა“ (დაწერილია მხ. 1908 წ. თებერ. პირველ რიცხვებში ადგილობრივ გაზეთში). მაგრამ იგივე უსახელო საზოგადოება 1908 წ. დეკემბერში სულ სხვას აცხადებს. კაბ. „გაგუნი“ ასე გადმოქცემდა მათ აზრს: „ბრუნავიდან მიღებულ ცნობებიდან ჩანს, რომ უსახელო საზოგადოებას განუზრახავს სრულიად დახურვის ან გაუიღოს თვითმისი ტრამვაი, რადგანც შარშან 300,000 მ. უსახელო და მათი 50 ფრანკით დირებულება აქცეობს, რომლებიც 60—70 ფრანკით იქცეობდა, სხვა 7 ფრანკით ძლიერ-და იქცეობდა და უფიქრად ეს მოსამსახურეების გადაქცევაში მთავრებულა და სხ. და სხ. გამოქვეყნა“ („გაგუნი“ № 282, 1908 წ. დეკემბ.) ვის არ ახსოვს, რომ ამას მღუპი ლეონის მიერ აღიბუკებული თვითმართებლობა წარდგენილი „შემორანდში“, ტრამვაისის უფალი დარგებში შრომის და განაბაღს შორის არსებული ბირობების და ადგილობრივ თვითმართებლობას და უსახელო საზოგადოებას შორის დადებული ხელშეკრულების შეცვლა მოეცა. მაშინამდე, ვინაიდან უსახელო საზოგადოებამ 1907 წ. ხელშეკრების საშუალებით გადაიდა შემოსავალი, რათა აქციების ფასი გაედიდებიათ, და ეს იმ დროს, როდესაც ვერ გზები არც კი იყო სრულიად დასრულებული, ჩვეუ ვფიქრობთ, რომ ტრამვაისის ახალი დირექტორიც ასევე მოქმედებს. და რადგანც უსახელო საზოგადოებამ ურდდება აღარ მოაქცია თვის 1907 წ. 24 ნომერის განცხადებას და 1908 წ., გასული წლის ზარდაღის გამო ტრამვაისის დახურვას ფიქრობდა მხოლოდ იმ მოსახრებით, რომ ქალაქთან დადებული ხელშეკრულება და მოსამსახურეების გაუმარტებულება შრომობა თვის სურვილებთანამებრ მოქმედ, საბუთი გვაქვს ახლაც ვფიქრობთ, რომ ახალი დირექტორიც ასეთ საშუალებას, მთავრებს და შეეცდება ერთის მხრით მოსამსახურეების უფიქრად უფლებების ჩამორთმევას და მეორეს მხრით კი ამა თუ იმ მინარსის „შემორანდში“ თვითმართებლობაში წარდგენს. და რომ ეს მოსახრება სა-მართლესთან ახლდა, სხვათა შორის, ისიც ამტკიცებს, რომ ახალი დირექტორი უფიქრად შეუდგა მუშების უფლებას ჩამორთმევას, და-დებული ხელშეკრულების თვის სასარგებლოდ შეცვლას და სხვა, რის გამოც ამ ფაქტით შეუბნა და დირექტორს შორის ატეხილი დავის გარჩევა, როგორც ვიცი, მთავრების კომისიას აქვს გადაცემული.

ტრამვაიელი. აბას. ამ საკითხში ხანგრძლივი კამათი გამოიწვია. ხმ. ბერიძე მომხრეა მოსწავლეებს გადახდეთ სამ-სამი შაური, მის ემხრობა სალუქიძე, კურონია და სხ. თავმჯდომარე არ ეთანხმება მათ და ამბობს, თუ იქნება ერთი აბაზი, თვითმართი შაური იყოს. კითხვა მწვავედია. საქორი დარჩა ენქის ყრა, მარა არც ამით გათავდა საქმე, ხმების დათვლის შემდეგ აღმოჩნდა, რომ ორივე მიმდინარეობა თანასწორი ხმა მიიღო, მარა ბოლოს, როგორც იქნა ხმ. ბ. კალანდარიძე იხსნა ჩვენი „მამები“ ამ უბერხელ მდგომარეობიდან, რომელიც ხმა მისცა სამ შაურს და ამრიგად გადაწვდა „თავსატები საკითხი“, რომ მოსწავლეებს გადახდები-ნონ გასინჯავში სამი შაური. დანარჩენი მუსლები კი, რომელიც აღნიშნულია კომისიის მოხსენებაში, საბჭომ ერთხმით მიიღო უცვლელად, მაგ. აბულატორია თვის მოქმედებას იწყებს ამა წლის 1 ოქტომბრიდან. მორიგობით ყოველდღე ივლიან ექიმები, მახრის, სახელმწიფო და ვ. ბერიძეანი, ფერდის მიღება და სხ. შემდეგ თავმჯდომარემ მოახსენა კრებას თ. რ. ნაკვიძის განცხადება, რომლითაც მას განზრახვა აქვს ქალაქისათვის ხელსაყრელ პირობებში აავსოს შენობა, რომელიც მოთავსდება თეატრი, გამგეობა და სამკითხველო. ამასთანვე თავმჯდომარემ განმარტა ხსენებული შენობის აუცილებელი საკითხობა და სთქვა, რომ ამ ფაქტით ის ჩვენ არაფერს გვთხოვს, შემდეგ კი წლიურით უნდა ვინადროთ ვალი და რამდენიმე წლის შემდეგ ეს ძვირფასი შენობა, რომელიც უნდა დაახლოვდეთ ათი ათას მანეთამდე, ქალაქის საკუთრებად დარჩება.

პროპონცია
ოზურგეთი. ქალაქის საჭირო სხდომა. ხანგრძლივი დასვენების შემდეგ ჩვენი „მამები“ პირველად შეიკრიბნენ 21 სექტემბერს სხვადასხვა კითხვების გადასაწყვეტად. კრება გაიხსნა საღამოს 8 საათზე ქალაქის თვის ბებურივილის თავმჯდომარეობით.
 ხმ. თვითმართ. ვოციტიძემ წაიკითხა ვრცელი მოხსენება ქალაქის აბულატორიის (ქსენონის) განახლების შესახებ. მოხსენებაში სხვათა შორის ნათქვამია: თითოეული ავთომყოფი იხდის გასინჯავში ექვს შაურს, მოსწავლეები კი თითო

ტკაცებს, ვისაც თვისი სხლი არ გაუკეთებია, ის სხვისს ვერაფერს გააკეთებსო.
 ხანგრძლივი კამათის შემდეგ არჩეულ იქნა კომისია, რომელსაც დაეცლა მომავალი სხდომისათვის წარმოადგინონ შემუშავებული შენობის გეგმა და პირობები. დაუსრულებელი ლაპარაკი გამოიწვია ხორცზე და პურზე ნიხრის დაწესებამ, მარა არც ამ ლაპარაკიდან გამოვიდა რამე და საკითხი ესე ჩვეულებრივ-მებრ ღიათ დარჩა, რადგან გამგეობას ამ ფაქტით ხელთ არ დაურჩა ცნობა სხვა, მახლობელ ქალაქების ნიხრის შესახებ. შემდეგ საბჭომ განიხილა რამდენიმე უმნიშვნელო საკითხი და კრება დახურეს.

ონი (რუხა) მთელ საქართველოში რუხისთან დაქვეითებული მგობის არც ერთი კუთხე არ იყოს. მთელს მარაში, სადაც 80 ათასი მცხოვრებელი ითვლება, არის მხოლოდ ერთათ ერთი ორკლასიანი, ხო მსგავსი სასწავლებელი დაბა ონში და იქა აქ, ზოგიერთ საზოგადოებაში, თითო კლასიანი სასწავლებელი, რომელიც ვერ აკმაყოფილებს დღევანდელ ჩვენს მთავრებულას. ჩვენს საზოგადოებას არა ერთხელ უზუნდამა დეკარსებისა რუხში საშუალო სასწავლებელი, მაგრამ, ცდას მართ ჩაუვლია, არჩეობის ერთად ერთი საშუალო სასწავლო ონში, და ისიც უსადსრობის გამო სულ დევს, — შირმა მოსწავლეობამ და სხვა და სხვა გამდებ ავადმყოფობამ, ხომ სულ ამოგვართვა სული. შევლა, დახმარება, დარჩება კი არსადან არ არის. ჩვენი ინტელიგენცია კი, რომლის ვადაც ამ გრემობას მიაქციათ ყურადღება, დატოვებს სოფელს და დიდ ქალაქს მიაშურებს.

აღრ მთელი ათი წელიწადია მას აქვთ, რაც ზემო რაწამ მოსწავლე დავარსებას საშუალო სასწავლებელი დაბა ონში აისთავის ბახარმა თვისი მხრით დასდო ხელწერილი და შეადგინა „პროპონცია“, რომ ვადადებული ხელიდა თვის თვის, აუშენებინ ამ სკოლისათვის შესაფერი შენობა, შეეძინა ადგილი და ეიდევ უფიქრად ესადა ორასი თუმანი (2000 მ.) მიუხედავთ ამისა, რომ ამ ვადაც არც ხელსაყრელ ხაზობში არსებულ სკოლას, მთავრებს დაღესაც არ გაუხსნია ეს სასწავლებელი და არც ვიცით როდის გეისწყება.
 ასეთივე ბედი ეწვია შრომობაზიასაც. შარშანდელ შემოდგომას აქვთ ორელები სულით და გულით არან მოწადინებულნი, რომ გახსნან დაბა ონში შრომობაზია. ამის თაობაზე არა ურთულ მახსენებს ყრილობა, აირჩიეს კრებში, მაგრამ დღემდე ლახარაის მქცია არა გაკეთებულა-რა.

საჭიროა შეტო სიმსხვევე, შეტო შევითობა, თორემ ისედაც ჩამორჩენილი რუხა კიდევ უფრო ჩამორჩება და შერე ვეიან იქნება „თათზე კარნა“.

ს. გოგორეთი (გურია). მთელს სავარბეთის საზოგადოებაში ამ „ნოღა“ დარჩა ძლიერ გაგრძელდა სხვადასხვა ავთომყოფობა. ისეთ ოჯახს ვერ ნახავთ, რომ ავთომყოფი არ იყოს. აქ არსებობდა ავთოქია, რომელიც ამდენსს დახურული იყო, ეხლაც კი გახსნა შარშან ნუ-საქმე. რომელიც სინდისიერ ფასებში უიდას წაშლების და ფრად დიდ სარგებლობას აღიქვს გაჭირვებულ ხალხს. გვეყვს ფერშაღი. წელს მოსწავლე ძლიან საკლები იყო და შიმშილობა მოსალოდნელია. ქურდობაც კი ეიდევ განაგრძობენ თარუსს. ამას წინათ განარგებს ვიდაც სვანები. ამის გამო დაბატომრეს რამდენიმე კაცი.

ნაზარქალი.
 რედაქტორ-გამოცემელი
 ნ. შედექ-შისსარაიანი
 კბილის ექიმი
 ს. ნ. მარტოვიანი-სახოკიანი.
 დაბლობის ვაკეთება, ამოღება, ექიმობა და ხელოვნური კბილების ჩაყენება „პოლსტინკით“ და „უპოლსტინკით“ სამკურნალოების თვისებში. მიღება ყოველდღე დილის 10—12 ს. და საღამოს 5—7 ს. ვერის დაღმართი № 21. (50—29)

3. არღაზიანა

განახლდა ავთომყოფების მიღება. მე 2 თუმანიის ქუჩა № 28—ავკაოლის მოედნის კუთხე № 13 ნემცეცების სასაფლაოს ახლო. დილით 9—12 სათ. საღამოთი 5—7 ს. (0—18)

გამოცემელი მასწავლებლები
 (მონაწილეობის დებულებამ მასწავლებელი ქალბიძი, მკლანე ხელმწიფებით უცხო ენების)
 აზილებენ ქალაქით, ყვლა დაბადა და საშუალო სასწავლებლებისათვის: საბოქალაქი სასწ., სასულიერო, საფერშლო-ტენისიანი, რეალურ, საქალაქო და საგა-ფო ტენისიანი, სამასწავლებლო სემინარიისთვის. აზილებენ სოფლის ერთ და ორ კლასიან სასწავლ., როგორც ქალბის ისე ვიცი, ყველა ხარაზი-ჩანზე აგრეთვე დებულებამ მოსწავლე ვიციებს და ქალბის, რომლებმაც ახანა სრულბით არ იციან.
 მსურველი იყენენ მთელ ხარჯხედაც. თვითერთ ფასი 5 მ. 20 მ. დე, იყენენ შარობათაც.
 ამ უზომივე გამოცდილი მეგრავი ქალი დებულობს და კერავს ზაკაზებს ხელმისაწვდომ ფასებში, აყვანს მოსწავლე ქალბის. აღრესი: ავკაოლის ქუჩა, სახლი № 133, ბინა 26, (ვოგზლის პირდაპირ—ნახალოვკაში).
 მეცადინეობა იწყება დილის 8 საათზე, თავდება საღამოს 9 საათზე. (24—22)

პროპონცია
 ამხანაგობა
 რიბაში
 1888
 1908 წ.
 საფარავო საწეობის განყოფილება ამიერ-კავკასიისათვის
 თფილსში სოლოლაკის ქუჩა № 4.
 იყიდება ნარდა და ცალოებით
 დარეზინებული წყალგაყვანილი ზედა ტანისამოსი სულ ახალი საზღვარგარეთულ ფასონების საუკეთესო ინგლისურ მატერიისა სულ იფ ფასამდე.
 დარეზინებული წამოსასხამები და პალტოები ბ-ნთ ოფიცირებისათვის.
 დარეზინებული მატერია სხვადასხვა მიზნისათვის.
 რეზინის ღრუბელი.
 № 4
 სავარცხლები რქის რეზინისაგან.
 № 2
ცალოებით ვაჭრობა დედაიფაზა საუპითოსო
 გალოშების „პროპონცია“
 (24—5—44)